

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **7.04.2025**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasının ardından sosyal medya üzerinden başlatılan "2 Nisan'da hiçbir şey satın almıyoruz" çağrısı, geniş bir kesim tarafından benimsenerek kitlesel bir tüketim boykotuna dönüşmüştür. Bu boykot çağrısına destek veren bazı sanatçılar, kamu yayıncısı TRT'de görev aldıkları projelerden çıkarılmışlardır.

Başrol oyuncusu Aybüke Pusat, TRT 1'de yayınlanan *Teskilat* dizisinden çıkarılmış, ardından Furkan Andıç (*Muhabir* dizisi), Boran Kuzum, Başak Gümölcünelioğlu ve Eray Ertüren gibi oyuncular da benzer gerekçelerle TRT yapımlarından uzaklaştırılmıştır. TRT yalnızca oyuncularla sınırlı kalmayıp, Aybüke Pusat'a destek veren senarist Ali Aydın'ın yazdığı *Mevlânâ Celaleddin-i Rumi* dizisini de dijital platform Tabii'den kaldırmıştır.

TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı, 2 Nisan tarihli sosyal medya paylaşımında, Pusat'ın ismini anmadan, "TRT ilkeleriyle bağdaşmayan paylaşımlarda bulunan kişinin diziden çıkarıldığını" belirtmiş; ardından yapılan resmi açıklamada boykotun "ekonomiyi hedef alan, siyasi bir kampanya" olduğu iddia edilmiş ve destek veren sanatçıların bu nedenle tasfiye edildiği açıkça ifade edilmiştir.

Bu uygulamalara gerekçe olarak, TRT'nin "tarafsız, sorumlu ve milli yayıncılık ilkeleri" gösterilmiş, kararların "kamu yayıncılığı adına gerekli" olduğu savunulmuştur.

Tüm bu gelişmeler, kamu kaynaklarıyla finanse edilen TRT'nin kamu yayıncılığı ilkeleri yerine siyasal iktidarın çizdiği sınırlar doğrultusunda hareket ettiğine dair güçlü bir kanaat yaratmış;

sanatçılara yönelik bu uygulamaların ifade özgürlüğü, sanatsal özgürlük ve eşit yurttaşlık hakkı açısından ciddi hak ihlalleri olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Bu Bağlamda;

1. TRT ve dijital platformu Tabii bünyesinde çalışan sanatçılara yönelik, sosyal medya paylaşımları veya siyasal görüşleri temelinde fiili ya da resmi nitelikte bir “yasaklı sanatçılar listesi” oluşturulmuş mudur?
 - TRT, sanatçıların kişisel sosyal medya hesaplarını hangi yöntemlerle izlemekte ve bu paylaşımları arşivlemektedir?
 - Bu izleme faaliyetleri kapsamında Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) çerçevesinde herhangi bir hukuki izin alınmış mıdır?
2. Aybüke Pusat ve Furkan Andıç dışında, kamuoyuna yansıyan kadro dışı bırakılma süreçlerinde adı geçen Boran Kuzum, Başak Gümölcinelioğlu ve Eray Ertüren gibi sanatçılarla yapılmış olan sözleşmeler hangi gerekçeyle ve hangi yasal dayanakla feshedilmiştir?
 - Bu kişilere fesih gerekçeleri yazılı olarak iletilmiş midir?
3. TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı’nın “TRT ilkeleriyle bağdaşmayan paylaşımlar” ifadesiyle kastettiği kurumsal ilkeler nelerdir?
 - Bu ilkeler yazılı ve kamuya açık biçimde tanımlanmış mıdır?
 - TRT, bu ilkelere uymadığı gerekçesiyle sanatçıların projelerden çıkarılmasını hangi iç mevzuat ya da yönetmeliklere dayandırmaktadır?
4. TRT tarafından yapılan resmi açıklamada, boykot kampanyası “ülke ekonomisini hedef alan, siyasi bir hareket” olarak tanımlanmıştır.
 - TRT’nin, anayasal bir protestoyu siyasal olarak nitelendirme ve buna göre personel ya da proje kadrosu üzerinde cezalandırıcı işlem tesis etme yetkisi var mıdır?
5. TRT ve bağlı dijital platformlar tarafından sanatçılarla imzalanan sözleşmelerde, “kurum imajına zarar”, “devlet politikalarıyla uyumsuzluk” ya da “siyasi tarafsızlık” gibi düşünce ve ifade özgürlüğü ile çelişen ifadeler yer almakta mıdır?
6. Oyuncular Sendikası, 2 Nisan 2025 tarihli açıklamasında boykotun Anayasa’nın düşünceyi açıklama özgürlüğü ve toplantı gösteri yürüyüşü hakkı kapsamında meşru bir protesto biçimi olduğunu belirtmiştir.
 - TRT’nin, bu anayasal hakların kullanımını gerekçe göstererek sanatçılarla yollarını ayırması, kamu yayıncılığı misyonu ile bağdaştırılabilir mi?
7. TRT tarafından alınan bu kararlar, Oyuncular Sendikası ve çok sayıda sanat örgütü tarafından hukuka ve Anayasa’ya aykırı olarak nitelendirilmiştir.
 - TRT, bu eleştirilere resmî bir yanıt vermeyi ya da alınan kararları yeniden değerlendirmeyi planlamakta mıdır?
8. Elektrik faturaları aracılığıyla yurttaşlardan zorunlu olarak tahsil edilen TRT katkı payı, kamu yayıncılığı anlayışıyla bağdaşmayan, ayrımcı ve cezalandırıcı uygulamalarda kullanılmakta mıdır?
 - TRT, bu uygulamalarla kamu kaynaklarının tarafsız ve kamu yararına kullanımını ihlal etmiş olmuyor mu?
9. Sanatçılar, ifade özgürlüğünü kullandıkları için projelerden çıkarılmakta, destek açıklaması yapan kişiler sosyal medyada hedef gösterilmekte ve hatta bazıları gözaltına alınmaktadır.
 - İfade özgürlüğü olmaksızın sanatsal üretimin var olabileceğini düşünüyor musunuz?